En god del av forskningen holder høyt nivå. En sikker vei til ytterligere kvalitetsheving vil være å øke bevilgningene drastisk – til modernisering av utstyret. Det er vanskelig å levere høyverdige konditorvarer om man bare har vedkomfyr.

Tore Midtvedt
tore.midtvedt@ki.se

Tore Midtvedt (f. 1934) er professor emeritus ved Karolinska Institutet
Ingen oppgitte interessekonflikter.

Litteratur

1. Bratlid D, Hansen TW. Forskes det for mye her i landet? Tidsskr Nor Legeforen 2012; 132: 2367–8.

Publisert som rask respons på nett 28.11. 2012

D. Bratlid & T.W. Ruud Hansen svarer:

Som hobbybakere er det ikke lett verken for Tore Midtvedt eller undertegnede å få med alle ingredienser og i riktig forhold når forskningsdeigen skal lages. Vi er enig med Midtvedt i at det norske fokus på doktorgradsporet også har sine positive sider. Vi trenger jo faktisk å utdanne 40 dyktige bakere hvert år, og disse må vi få frem gjennom en prosess som i utgangspunktet bør omfatte flere kandidater. Imidlertid er det vel også i bakerfaget som i kokkefaget, jo flere deltakere (bakere), jo mer søl. I denne sammenheng kan sølet være sløsing med ressurser.

Uenigheten mellom Midtvedt og oss illustreres ved hans synspunkt at «selvfølgelig skal ikke alle som har tatt doktorgraden forske videre». Vi har forståelse for at det for en lege som begynner på et doktorgradsprosjekt, og som underveis erkjenner at dette ikke engasjerte sinn og hjerte i stort nok monn, må være lov å bestemme seg for å fullføre doktorgraden med ære og selvspekt i behold. Imidlertid, hvis målsettingen egentlig er å lære leger a) kritisk lesning av vitenskapelig litteratur, og/eller b) å ta ansvar for forskningsprosjekter i tilknytning til sitt kliniske arbeid, er vi ikke enige i at det er en grei bruk av ressurser å produsere et stort antall doktorander man vet ikke får anledning til å forske. Vår personlige

erfaring fra amerikansk akademisk barnemedisin er at man der oppnår disse målene uten å gå veien om doktorgradsporet.

Den organiserte doktorgradsundervisningen med obligatorisk opplæring i forskningsmetodikk har likevel sine fordeler. Dette burde imidlertid også være et tilbud til leger som ønsker å øke sin forskningsmessige kompetanse uten at doktorgrad er målet. Vi har også fått mange positive tilbakemeldinger fra kolleger med doktorgrad i klinisk stilling som forteller om store vanskeligheter med finansiering av enkeltstående forskningsprosjekter. Siden prosjektene oftest ikke er knyttet til utdanning av enda en doktorgradskandidat, får de ikke støtte. Dette fører til at mye relevant forskning ved våre sykehus ikke blir gjennomført, stikk i strid med at forskning er en definert del av sykehusenes oppgaver, slik Midtvedt også påpeker.

Vår erfaring er at det har vært meget krevende å videreutvikle en karriere som basalforskere parallelt med fulle stillinger i klinisk medisin. Det er ikke uten sorg vi erkjenner at mange gode ideer og spennende prosjekter aldri kom videre fra tankestatiet. Det er nettopp med bakgrunn i denne erfaringen at vi føler oss kvalifisert til å stille spørsmål ved om den måten vi organiserer forskning og forskeropplæring på i Norge er tjenlig. For å være ekstra uærbødige – vi tror mange norske laboratoriebaserte doktorgrader meget vel kunne vært utført av dyktige forskningsteknikere, dersom veilederen kunne fått finansiering til slike i stedet for til stipendiater. Det vil sannsynligvis også være en bedre utnyttelse av sparsomme ressurser.

Dag Bratlid
dag.bratlid@ntnu.no
Thor Willy Ruud Hansen

Dag Bratlid (f. 1944) er professor i pediatri ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og overlege ved Nyfødtintensivavdelingen ved Barne- og ungdomsklinikken, St. Olavs hospital.
Ingen oppgitte interessekonflikter.

Thor Willy Ruud Hansen (f. 1946) er professor i pediatri ved Universitetet i Oslo og overlege ved Nyfødtavdelingen, Kvinne- og barneklivnikken, Oslo universitetssykehus.
Ingen oppgitte interessekonflikter.